

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819206377
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8819206377.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu B. H. M., M., so sídlom B. XX, XXX XX Z., R.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Pavol Pospеча, so sídlom Lichnerova 23, 903 01 Senec, proti žalovanej F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, XXX XX Z., o zaplatenie 3.732,22 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 5Csp/183/2019-54 zo dňa 13. januára 2020, takto

rozhodol:

I. P o t v r d u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.435,90 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.435,90 eur od 24.7.2017 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietla.

Žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 39, § 41, § 517 ods. 1, 2, § 544 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 154, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že na základe uzatvorenej E. o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 2.500,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť v splátkach. Celková čiastka, ktorú musela žalovaná vrátiť predstavovala sumu 3.796,32 Eur. Na základe Prihlášky do poistenia zo dňa XX.XX.XXXX sa žalovaná zaviazala nahradiť žalobcovi sumu poistného, ktoré žalobca platil poisťovateľovi vo výške 23,88 Eur mesačne. Poskytovateľom bola spoločnosť W. S. Y. so sídlom v Z.. Podľa výpisu z účtu žalobcu bola dňa 18.01.2017 žalovanej odoslaná na základe zmluvy suma 2.500,- Eur. Podľa prehľadu platieb k zmluve, žalovaná k predmetnej zmluve uhradila sumu 207,38 Eur. V oznámení o zaplatení zo dňa 02.07.2017 žalobca upozornil žalovanú, že je v omeškaní s úhradou splátok 3, 4 a 5, pričom suma omeškaných splátok je vo výške 307,47 Eur a v prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou akejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy. Podľa kópie doručanky, žalovaná prevzala dňa 06.07.2017 oznámenie o zosplatnení úveru. Pokusom o zmier zo dňa 07.08.2017 žalobca vyzval žalovanú na úhradu sumy vo výške 3.767,52 Eur do siedmich dní od doručenia výzvy. Odoslanie a doručenie predmetnej listiny žalovanej nebolo preukázané. Žalovanú sumu vo výške 3.732,22 Eur teda predstavuje nesplatená istina vo výške 2.395,68 Eur, nesplatené úroky z úveru vo výške 1.242,46 Eur a nezaplatené splátky poistenia vo výške 67,08 Eur.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, a to s ohľadom na subjekty tohto právneho vzťahu. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ. Súd mal za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu. V zmysle zmluvy bol revolvingový úver poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 22,24%. Súd z internetovej stránky NBS preveroval úrokové miery podobných úverov v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere v januári 2017 (nové obchody) so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov bola úroková sadzba 7,44% p.a.. Z uvedeného je zrejmé, že ročná úroková sadzba úroku dohodnutého v zmluve v danom prípade aj pri priemernej úrokovej miere prevyšuje túto mieru úrokov poskytovaných v uvedenom období bankami takmer trojnásobne. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. V danom prípade teda ide v predmetnej zmluve o neprimerane vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto je s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove v obdobných veciach. Z uvedeného dôvodu tak súd nepriznal žalobcovi úroky z úveru v sume 1.242,46 Eur a platby uhradené žalovanou na úroky v sume 54,02 Eur zarátal na úhradu dlžnej istiny.

5. Ďalej osobitne poukázal na zmluvnú podmienku uvedenú v čl. 11. SANKCIE, bod 11.1 zmluvy o úvere. Z obsahu uvedeného bodu vyplýva, že ide o text upravujúci záväzok dlžníka platiť zmluvnú pokutu vo výške určenej dennou sadzbou na základe dlžnej sumy. Súd tento text vyhodnotil ako predtlačný, vopred naformulovaný, bez možnosti, aby mohol do textu, konkrétne výšky zmluvnej pokuty zasiahnuť dlžník. Vzhľadom na charakter dojednania a začlenenia v texte právneho úkonu, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že predmetná zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. Z uvedeného ustanovenia nie je zrejmé, či aj opakovane môže žiadať dodávateľ túto pokutu v prípade omeškania dlžníka so splnením dlhu alebo sa jedná o jednorazovú sankciu. Jedná sa iba o ďalšiu sankciu za omeškanie spotrebiteľa, ktorú môže dodávateľ neobmedzene opakovane uplatňovať voči dlžníkovi v omeškaní. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 14,6% ročne, z uvedených ustanovení nie je zrejmé, najmä to, či možno aj opakovane žiadať túto sankciu v prípade, keď dlžník vyrovná omeškaný dlh a veriteľ nepristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti alebo sa jedná o jednorazovú sankciu. Zmluvná pokuta zosplatnených útokov nie je dostatočne určitá, nie je jednoznačne zafinovaná o aké záväzky sa jedná, nakoľko v predmetnom ustanovení sa používa pojem „dlžná suma“ napriek zafinovaniu. Uvedené ustanovenie nie je dostatočne presné a umožňuje veriteľovi požadovať zmluvnú pokutu z akejkoľvek dlžnej sumy po vyhlásení splatnosti. V tomto smere poukázal na záver vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 5Co/468/2017 zo dňa 10.04.2018, kedy sa súd zaoberal obdobným ustanovením umožňujúcim kumulovať zmluvné pokuty. Zároveň k samotnej výške zmluvnej pokuty vo výške 14,6% uviedol, že táto výška je neprimeraná najmä za predpokladu, že zákon ako sankciu za omeškania dlžníka v čase uzatvorenia zmluvy o úvere stanovoval úrok z omeškania pohybujúci sa okolo sadzby 5% ročne. Aj v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre v obdobnej veci. Uplatňovanie uvedených pokút je možné považovať za priečiace sa dobrým

mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené dôvody súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 0,04% denne zo sumy 3.732,22 Eur od 24.07.2017 do zaplatenia. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, žalobca nepreukázal zasielanie upomienok a ani reálne náklady, ktoré mu mali vzniknúť s uplatňovaním pohľadávky. Pokiaľ ide o odmenu za úkon právnej služby za zasielanie zmieru žalovanému, žalobca ani nepreukázal jeho zaslanie žalovanej. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na náklady spojené s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, preto súd žalobu v tejto časti o zaplatenie sumy 179,92 Eur zamietol.

6. V odôvodnení rozhodnutia ďalej uviedol, že žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov už uvedených a zároveň nárok na dlžné poistené v sume 94,08 Eur. Na poskytnutú istinu 2.500,- Eur zarátal súd platby žalovanej v sume 104,16 Eur ako aj platby na úrok v sume 54,02 Eur a prirátal k uvedenej sume nezaplatené splátky poistenia v sume 94,08 Eur. Vzhľadom na to, že sa žalovaná dostala do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v zákonnej výške 5% ročne.

7. O trovách konania rozhodol tak, že úspešnejšiemu žalobcovi po odrátaní neúspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%, pričom mu uvedenú náhradu trov konania aj priznal. V súvislosti s uvedeným názorom poukázal aj na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove v obdobných veciach.

8. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výrokom II. a III.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). V prvom rade namietal, že zo žiadnej právnej normy, ktorá sa týka spotrebiteľských úverových zmlúv nevyplýva, že sa má výška úrokovej sadzby riadiť primeranou úrokovou sadzbou bánk. V tomto zmysle poukázal na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., pričom v štvrtom štvrtroku 2016 boli úrokové miery úverov - nové obchody pre spotrebiteľské úvery od 1 do 5 rokov 11,39%, a teda dvojnásobok priemernej RPMN pri obdobnom úvere v čase uzatvorenia zmluvy predstavoval 22,78%. V zmluve je pritom uvedená úroková sadzba vo výške 22,24%, teda táto, rovnako ako ani RPMN neprevyšuje uvedený dvojnásobok priemernej RPMN, teda je v súlade s právnou úpravou a nemôže byť ani v rozpore s dobrými mravmi. Ďalej namietal aj rozhodnutie súdu v časti zamietajúcej uplatnený nárok na zmluvnú pokutu. Skutočnosť, že ustanovenie o zmluvnej pokute nie je dohodnuté individuálne nespôsobuje jeho neplatnosť, čo jasne a nesporne vyplýva z § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal aj na nález Ústavného súdu ČR vo veci sp. zn. III. ÚS 3725/13 zo dňa 10.04.2014 (tzv. kauza bankových poplatkov). Ďalej poukázal aj na ustanovenia o obmedzení zmluvnej pokuty, ktoré boli dodržané a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k zmluvnej pokute považuje za všeobecné, neurčité a nepreskúmateľné a súčasne v rozpore s § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navrhol, aby odvolací súd žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu a žalovanú zaviazal aj na povinnosť náhrady trov konania žalobcu v celom rozsahu.

9. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením,

teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

13. Žalobca namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tu odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto iná vada však v posudzovanom spore odvolacím súdom zistená nebola.

14. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu nevyplýva, že by došlo k naplneniu tejto odvolacej námietky.

15. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

16. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

17. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

18. Je teda nepochybné, že predmetná Zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, pričom aj zmluvu uzatvorenú podľa Obchodného zákonníka možno považovať za spotrebiteľskú. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie na posúdenie právneho vzťahu správne aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Je pritom zrejmé, že obsah zmluvy si žalovaný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah.

19. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie nijako nepopiera aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka na tento úverový vzťah. Predmetná vec sa však týka záväzkovo-právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť žalovanej ako spotrebiteľa vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

20. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 0,04% denne (14,6% ročne), na zaplatenie úroku vo výške 22,24% a tiež nepriznal náklady spojené s mimosúdnym uplatnením pohľadávky. Žalobca však s uvedeným rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasil. Odvolací súd sa najprv zaoberal preskúmaním rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby v časti uplatneného úroku vo výške 22,24%.

21. Vo vzťahu k dohode o výške úrokov odvolací súd uvádza, že pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí, bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však úroky neprimerané.

22. V predmetnom prípade bola medzi právnym žalobcom a žalovanou dohodnutá úroková sadzba vo výške 22,24%, pričom ako správne poukázal súd prvej inštancie, podľa údajov Národnej banky Slovenska, pri nových obchodoch za mesiac 0X/ predstavovala pre spotrebiteľské úvery od 1 do 5 rokov úroková sadzba výšku 7,44%, teda v predmetnom prípade dojednaný úrok medzi stranami bol 2,9-násobne vyšší ako priemerná výška úrokovej sadzby za ktorú poskytovali banky úvery v rovnakom čase, ako bola uzatvorená zmluva. Dohodnutá úroková miera teda podstatne preyšuje obvyklú úrokovú mieru a preto záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka má oporu vo vykonanom dokazovaní.

23. Odvolací súd v tomto smere nemohol prisvedčiť ani argumentu žalobcu, ktorý poukazoval na priemernú úrokovú sadzbu nových obchodov v poslednom štvrtroku 2016, pretože v tomto prípade bola spotrebiteľská zmluva medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená dňa 16.01.2017, teda v prvom štvrtroku 2017. V prípade, ak by aj súd prvej inštancie postupoval podľa údajov uvedených pre jednotlivé štvrtroky, priemerná úroková sadzba za prvý štvrtrok 2017 bola dokonca ešte o niečo nižšia - 7,37%, teda v takom prípade by išlo až o 3-násobné vyššie dojednanie úroku medzi sporovými stranami, ako bola priemerná výška úroku za prvý štvrtrok 2017 pre nové obchody v spotrebiteľských úveroch poskytovaných pre obdobie od 1 roka do 5 rokov. K námietke žalobcu, že zo žiadnej právnej normy nevyplýva, že sa má výška úrokovej sadzby riadiť priemernou úrokovou sadzbou bánk, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, z ktorého vyplýva, že Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Vzhľadom na uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, je preto aj táto námietka žalobcu nedôvodná.

24. Odvolací súd poukazuje na to, že za neplatnú z dôvodu rozporu dojednaných úrokov s dobrými mravmi nemohla byť považovaná iba časť dojednania podstatne preyšujúca obvyklú úrokovú mieru, pretože ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Tam, kde sa dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon, je právny úkon neplatný v celom rozsahu. Otázku možnosti a nemožnosti

oddelenia právneho úkonu treba posudzovať z hľadiska povahy a obsahu celého právneho úkonu a nie len z hľadiska oddeľovanej časti. Dojednanie o úrokoch treba chápať ako nedeliteľný celok. Pri neprimeranom dojednaní úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru je možné hovoriť o občianskoprávnej úžere, ktorá žiadnu právnu ochranu nepožíva. Neprimeraná odplata za úver ohrozuje najmä sociálne slabšie obyvateľstvo, a preto takéto neprimerané protiplnenie je ťažko možné podrobiť moderácii. Takéto úverové praktiky sú z celospoločenského hľadiska nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva. Občianskoprávna úžera spôsobuje neplatnosť dojednania o úrokoch v celom rozsahu pre rozpor s dobrými mravmi, pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru. Na základe uvedeného tak možno konštatovať, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

25. Odvolací súd sa ďalej zaoberal zamietnutím žaloby v časti nepriznania zmluvnej pokuty vo výške 0,04% denne (t.j. 14,6% ročne). Aj v tomto smere má odvolací súd za to, že súdom prvej inštancie vyhodnotená neprimeranosť zmluvných pokút, ako rozpor s dobrými mravmi pri ich vzájomnom uplatňovaní bol správny. Odvolací súd poukazuje na to, že percentuálne vyjadrenie výšky zmluvnej pokuty (0,04% denne) vzbudzuje podozrenie, že takýmto spôsobom sa snaží žalobca ako veriteľ obchádzať zákon. Výška zmluvnej pokuty (14,6% ročne) dosahuje skoro dohodnutý zmluvný úrok vo výške 22,24% ročne. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca si za to isté porušenie právnej povinnosti uplatňuje nielen zmluvnú pokutu, ale aj úroky z omeškania. Vo svojej podstate tak ide o kumuláciu sankcií voči spotrebiteľovi, čo je neprijateľné. Z uvedeného tak možno konštatovať, že žalobca sa snaží takýmto spôsobom obchádzať limit stanovený pri úrokoch z omeškania, ktorý je v zmysle platných právnych predpisov vo výške 5,00% ročne. Vzhľadom na uvedené preto súd prvej inštancie správne zamietol žalobcu aj v tejto časti.

26. Vo vzťahu k zamietnutému nároku na náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky odvolací súd len na zdôraznenie správnosti uvádza, že v prípade, ak žalobca podanou žalobou niečo tvrdí alebo žiada, musí svoje tvrdenia a žiadosti podoprieť aj dôkazmi, tzn. že musí preukázať dôvodnosť svojich tvrdení, teda spočíva na ňom dôkazné bremeno. V prípade, neunesenia dôkazného bremena mu nemôže byť súdom priznaný požadovaný nárok. Ako správne už konštatoval súd prvej inštancie, žalobca v priebehu konania neunesol dôkazné bremeno tvrdenia a nepreukázal, reálne zasielanie upomienok žalovanej, či reálne náklady, ktoré mu v súvislosti s takýmto mimosúdnym uplatnením pohľadávky vznikli, preto mu nemohli byť ani priznané súdom prvej inštancie. Napokon odvolací súd zdôrazňuje, že v podanom odvolaní ani samotný žalobca nenamietal zamietnutie žaloby v tejto časti.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené tak žalobcovi vznikol nárok len na zaplatenie poskytnutého úveru vo výške 2.500,- Eur zníženého o poplatky už uhradené žalovanou. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie správne zamietol žalobu v časti o zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku, zmluvných pokút a nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, postupoval správne, keď úhrady žalovanej, ktoré boli započítané na dohodnuté úroky z omeškania započítal na istinu poskytnutého úveru.

28. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

29. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

30. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalovaná, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadrila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).